

**БЪЛГАРСКА
СТОПАНСКА
КАМАРА**

съюз на българския бизнес

**НАСОКИ ЗА ДЕЙНОСТТА
за периода 2019-2023 г.**

**БЪЛГАРСКА
СТОПАНСКА
КАМАРА**

**BULGARIAN
INDUSTRIAL
ASSOCIATION**

съюз на българския бизнес

Union of the Bulgarian Business

www.bia-bg.com

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ	2
Насоки за общата политика на БСК.....	3
Основни направления на дейност	3
1. Представителство	3
2. Специализирана експертна помощ	4
3. Дейности в областта на човешките ресурси.....	4
4. Информационно обезпечаване	4
5. Арбитраж	4
Ключови позиции по основни политики	5
1. Индустриално развитие.....	5
2. Технологично развитие, иновации и научни изследвания	5
3. Външноикономическо сътрудничество и подпомагане на износа.....	5
4. Околна среда и енергетика	6
5. Ефективна публична администрация, финанси и данъчна политика	7
6. Учене през целия живот, образование, обучение, професионална квалификация.....	7
7. Гъвкаво трудовото законодателство, пазар на труда и доходи.....	8
8. Социално и здравно осигуряване.....	9
9. Секторна и регионална политика.....	10

ВЪВЕДЕНИЕ

БСК е организация на работодатели, която обединява юридически и физически лица, готови да работят за постигане на свободно, справедливо и съпричастно общество, основано на труда, образованието, инициативата и културата на човешкия капитал – основен двигател на прогреса, в съответствие със следните

ПРИНЦИПИ:

- Устойчиво развитие, ефективно използване, съхраняване и развитие на наличните природни и човешки ресурси;
- Спазване на законността и правилата на лоялната конкуренция;
- Нулева толерантност към корупцията, търговията с влияние и неформалната икономика.

БСК приема държавата във функциите ѝ на политически организирана общност, създаваща условия за:

- Справедливост, ред и гарантиране на правата на индивида и неприкосновеност на собствеността;
- Развитие и ефективно функциониране на правораздавателната система;
- Гарантиране на конкурентното начало във всички сфери на обществото и условия за честно състезание.

БСК е национално отговорен съюз, работещ за:

- **Създаване на условия за ускорен, устойчив и качествен растеж**, основан на:
  - Балансирана икономика, основана на знанието и носеща висока добавена стойност;
  - Разширяване на икономическата свобода и поощряване на предприемачеството;
  - Конкурентен пазар, в т.ч. на социални услуги;
  - Съвременни модели на бизнес мрежи;
  - Гъвкави индустриални отношения;
  - Развитие на човешките ресурси на основа на партньорство „бизнес-образование“ и сближаване на професионалните и образователните стандарти.
- **Устойчиво и прозрачно управление**, в т.ч.:
  - Стабилно законодателство, защитаващо принципи, а не целеполагащо;
  - Справедливо и ускорено правораздаване;
  - Равно третиране на собствеността;
  - Ограничаване на административния натиск и участието на държавата в икономиката;
  - Електронизация на управлението и административното обслужване.
- **Защита на интересите на българските работодатели и предприемачи** на местно и международно ниво.

Насоки за общата политика на БСК

Ключова цел на БСК през периода 2019-2023 г. е постигането на национална и секторна конкурентоспособност, ускорен икономически растеж и значително сближаване със средноевропейските равнища на производителност, доходи и жизнен стандарт.

За постигането на тази цел БСК ще отстоява провеждането на бързи, решителни и задълбочени реформи в ключовите обществени системи, в т.ч. правосъдната система, регулаторната среда, образованието, здравеопазването, пенсионната система, енергетиката и секторните политики, както и ускоряване на присъединяването на страната към ERM II и Евронзоната.

В съответствие с направените изводи за нерешените проблеми, предприети действия и постигнати резултати от предходния отчетен период, и в изпълнение на водещите принципи и цели на Устава на БСК, основните дейности през периода 2019-2023 г. ще бъдат насочени към:

- **ефективна защита** на членуващите предприятия, предприемачи, работодатели, браншови и регионални сдружения и техните общи интереси на местно, общинско, областно, регионално, браншово, национално и международно равнища;
- **съдействие за осъществяване на ефективна и преуспяваща стопанска дейност** и подобряване на конкурентоспособността;
- **подобряване на взаимодействието** с членовете на БСК, развитие на организационния и функционалния капацитет за справяне с предизвикателствата пред българската икономика, с пазарните промени и ефективната интеграция в ЕС и в световното стопанство;
- **подпомагане на членовете** за прилагане на европейското и национално законодателство и политики с въздействие върху индустриалното развитие и икономиката на страната.

Основни направления на дейност

За изпълнение на уставните си задължения и в следващия отчетен период БСК ще продължи да осъществява, в подкрепа на своите членове, дейности в следните пет направления:

1. Представителство

- Участие при определянето на стратегията на работодателите и индустриалците по отношение на всички социално-икономически проблеми на предприятията, браншовете и регионите, в които осъществяват дейността си;
- Представяне и експертна защита пред компетентните институции на позициите и предложенията на членовете за подобряване на законодателството и административната практика;
- Активно участие в органите за социално партньорство на национално, европейско и международно ниво (вкл. BusinessEurope, Европейския икономически и социален комитет, Международната организация на работодателите), с цел ефективна защита на общите интереси на предприемачите и работодателите, членуващи в БСК;
- Изграждане и насърчаване на развитието на фирмени, секторни, национални и международни бизнес мрежи, вкл. чрез изпълнение на проекти, с цел осъществяване на ефективни бизнес партньорства и подпомагане на интернационализацията на бизнеса;
- Съдействие при разрешаване на колективни и индивидуални трудови спорове.

2. Специализирана експертна помощ

- Анализи и проучвания, с цел по-добро планиране на стопанската дейност, вкл. макроикономически и секторни анализи, проучване на чужди пазари и пазарен достъп, маркетингови проучвания на българския и чужди пазари, и др.;
- Съдействие в областта на трудовото, осигурителното и данъчното законодателство, колективното трудово договаряне, защитата на конкуренцията, обществените поръчки, митническото законодателство, развитието на търговска дейност на българския и чужди пазари, и др.;
- Подготовката на документи за тръжни процедури, търговска регистрация и учредяване на сдружения с нестопанска цел;
- Разработване и управление на проекти и бизнес планове;
- Предоставяне на сертификати за форсмажор, за произход на стоки и др.;
- Специализирани услуги за микро- и малки фирми.

3. Дейности в областта на човешките ресурси

- Подобряване на управлението на човешките ресурси чрез уникалната за България Информационна система за оценка на компетенциите MyCompetence;
- Усъвършенстване на знанията, уменията и компетенциите на заети и безработни лица по широка гама национално лицензирани програми за обучение, както и по индивидуална заявка на работодатели.

4. Информационно обезпечаване

- Предоставяне на регулярна и/или ексклузивна (по заявка) информация за промени в законодателството, състоянието и перспективите пред българския и чужди пазари, търговска и производствена статистика, добри практики в сферата на стопанското управление, управлението на човешките ресурси, финансите, екологичните изисквания и др.

5. Арбитраж

- Осигуряване на възможност за извънсъдебно решаване на търговски спорове в Арбитражния съд при БСК – бърза и ефективна алтернатива на държавното правосъдие, призната в страната и чужбина по силата на Нюйоркската конвенция.

1. Индустиално развитие

- Формиране и осъществяване на политики, насочени към икономика на знанието – индустрия 4.0, с фокус върху технологии и производства, с висока добавена стойност;
- Подпомагане на дигитализацията на предприятията;
- Актуализиране на националните стратегически документи в областта на индустриалното развитие, основани на обективен анализ, данни и прогнози, поставящи ясни и постижими цели, и включващи конкретни мерки и срокове за реализация на поставените цели;
- Разработване на пълноценни и обективни предварителни и последващи оценки за въздействие на нормативната уредба, с активно участие на национално представителните браншови организации;
- Реформиране на националната инфраструктура на качеството, повишаване на капацитета и резултатността на националната стандартизация, метрология, органите за оценка на съответствието, акредитация и надзор на пазара;
- Повишаване на ефективността на обществените консултативни съвети към компетентните държавни органи по икономика, енергетика и др.

2. Технологично развитие, иновации и научни изследвания

- Подпомагане на обединения/кълъстери на предприятия за целеви инвестиции в изследователска и развойна дейност на фирмено и браншово равнище, в лабораторно и метрологично осигуряване и органи за оценка на съответствие;
- Привличане на чуждестранни инвестиции в научно-изследователски дейности;
- Стимулиране на вътрешната и външна интеграция на научните институции и технологичните фирми;
- Разработване на ключово значими продуктови стратегии за осъществяване на пазарни пробиви и технологично обновяване във водещите отрасли;
- Изграждане на центрове за трансфер на технологии за развитие на високотехнологични производства и фирми;
- Разработване на нови механизми за ефективно финансиране на научните изследвания;
- Въвеждане на механизми за подкрепа функционирането на развойни звена за разработка на нови продукти и технологии, финансирани от бизнеса.

3. Външноикономическо сътрудничество и подпомагане на износа

- Подпомагане на експорта, инвестициите и деловия обмен за устойчив растеж чрез активно взаимодействие с националната и европейската администрации, чуждестранни представители и ресорни работни звена на BusinessEurope;
- Реализация на политиките на БСК в иновациите, интернационализацията и достъпа до финансиране чрез Enterprise Europe Network (EEN) и рамковите програми на ЕС;
- Периодични външноикономически анализи в съответствие с приоритетите на БСК;
- Целенасочено обединяване на капацитета на браншовите сдружения и кълъстери за излизане на перспективни външни пазари чрез износ на стоки и услуги с висока добавена стойност;
- Периодично актуализиране на външноикономическата политика и приоритети на БСК.

4. Околна среда и енергетика

- Общ преглед на изискванията на законодателството по околна среда, вкл. действащи регулаторни режими, завишени ограничения за емисии на вредни вещества, такси, глоби и санкции за намаляване на административната тежест;
- Ефективно лобиране на европейско и национално равнище (вкл. чрез BusinessEurope) при обсъждане и приемане на правната уредба по околна среда;
- Улесняване на достъпа за финансиране за технологично обновяване, повишаване на ресурсната ефективност, намаляване на въздействията върху околната среда и развитие на нисковъглеродната икономика, вкл. със средства от оперативните програми, от търговия с емисии на парникови газове и други източници;
- Преразглеждане на статута и функциите на Предприятието за управление на дейности по опазване на околната среда (ПУДООС) към МОСВ и пренасочване на средствата към финансиране на проекти на бизнеса;
- Цялостни промени в системата за управление на отпадъците, вкл. на въведените продуктови такси, отчисленията за депониране на отпадъци, статута на организациите за оползотворяване на масово разпространени отпадъци, въведените обезпечения и гаранции за издаване на разрешителни, изграждане на липсваща инфраструктура за третиране на промишлени и опасни отпадъци, преминаване към регистрационен режим на процедурата за определяне на края на отпадъците;
- Единна задължителна основа за определяне на такса „битови отпадъци“ на база третирани количества, като алтернативна пазарна услуга за бизнеса и други физически и юридически лица, прилагане на разделното събиране и оползотворяване на масово разпространени и рециклируеми отпадъци;
- Определяне на приоритетно направление и финансиране на оползотворяването на биоразградимите битови и промишлени отпадъци, предвид забраната за тяхното депониране;
- Активно участие на браншовите сдружения при формиране на адекватни национални политики по промените в климата и постигане на целите на ЕС за общо съкращаване на парниковите газове с над 40% спрямо нивото от 1990 г. (30% за предприятия извън схемата за търговия с ПГ спрямо 2005 г. и запазване на достигнатото ниво за България);
- Приемане на адекватна национална енергийна стратегия до 2030 г., основана на реалистични прогнози и амбициозни цели за ръст на БВП, енергийно потребление, енергиен интензитет, инвестиционен микс;
- Ограничаване на бюджетните субсидии, вкл. на скрито, „кръстосано“ субсидиране чрез цените на енергопотребление на домакинствата (ел. енергия, топлоснабдяване);
- Законови облекчения за ВЕИ за собствено потребление, други алтернативни енергийни източници и изграждане на интелигентни енергоразпределителни мрежи;
- Ускорено технологично обновление и иновации в енергийния сектор като основа за устойчиво развитие на българската икономика;
- Проекти за реализиране на „интелигентни мрежи“ в управлението на енергийните потоци;
- Последователна либерализация на енергийните пазари за намаляване на цените за индустриални потребители спрямо средноевропейските нива.

5. Ефективна публична администрация, финанси и данъчна политика

- Въвеждане на действащо и ефективно електронно управление;
- Замяна на „мълчаливия отказ“ с принципа на „мълчаливото съгласие“;
- Програмно, прозрачно и ориентирано към резултатите бюджетирание, постоянна оценка за ефективност и ефикасност на публичните разходи;
- Ограничаване на преразпределителната роля на държавата, поддържане на финансова стабилност и недопускане нарастване на данъчния и социално-осигурителния натиск върху бизнеса;
- Промени в административно-териториалното устройство, децентрализация на публичните финанси и осигуряване на финансова самостоятелност на общините;
- Детайлна обща законова регламентация на държавните и местни такси, вкл. цели, изпълнявани функции, принципи и основа за определяне, органи по приходите и др.;
- Съществено намаляване броя на агенциите, прехвърляне към тях на всички разрешителни и лицензионни режими, повишаване на ефективността на контрола на министерствата към изпълнителните агенции;
- Ежегодно консултиране в НСТС на прогнозната макрорамка, програмните бюджети, приоритети, цели и очаквани резултати;
- Усъвършенстване на данъчното законодателство, съобразяване с разпоредбите на европейските директиви и практиката на Европейския съд и Съда по правата на гражданите;
- Преразглеждане на т.нар. верига на солидарна отговорност по ДДС и критериите за „реалност на доставката“;
- Допълнително регламентиране на вътрешнообщностните доставки и вноса, унифициране с директивата на ЕС за ДДС за ограничаване на нелоялен внос и измами, изместващи националното производство;
- Публикуване на отменени ревизионни актове за 5 г., вкл. размери, актове, отменени от съда, несъбираеми суми, суми, изплатени от НАП по присъдени лихви и разноски;
- Съкращаване на срока за възстановяване на плащания по акцизни стоки, вложени в производството;
- Създаване на комисия към МФ и НАП за случаи на потърсена защита от български и международни съдилища, и отговорност от лицата, извършили съответната ревизия, при отмяна на актовете от компетентен съд;
- Публични регистри за проверка на рискови доставчици и дължим данъчен кредит при правила за достъп за трети лица;
- Модернизиране и развитие на българския капиталов пазар за стимулиране на местните и чуждестранни инвестиции.

6. Учене през целия живот, образование, обучение, професионална квалификация

- Модернизиране и повишаване на качеството на образованието за постигане на работната сила с квалификация, съответстваща на изискванията на пазара на труда, чрез:
  - регламентиране на публично-частното партньорство между учебните заведения и работодателите, прилагане на дуалната система за обучение, на стажантски програми и специализации, стимули за бизнеса, инвестиращ в образованието и квалификация на кадрите;

- въвеждане на професионални стандарти като измерител на знанията и уменията на работниците и служителите, на основата на компетентностни модели, включени в Информационната система MyCompetence, изградена от БСК;
  - по-широко навлизане на научните изследвания, техническите и технологичните постижения в учебните програми;
  - дигитализация в професионалното образование и обучение – създаване на достъпно електронно образователно съдържание;
  - оценка на знанията, уменията и компетенциите на завършващи професионални и висши училища от независимо звено за оценка;
  - ежегодна атестация и задължително периодично повишаване квалификацията на преподавателите.
- Активни действия за популяризиране на професионалното образование и обучение и на ученето през целия живот;
  - Включване в дейности за повишаване на квалификацията и намаляване на безработицата в икономически по-слабо развитите региони, вкл. чрез активна политика на пазара на труда.

7. Гъвкаво трудовото законодателство, пазар на труда и доходи

- Приемане съществени промени или на Кодекс на труда, преразглеждане на обхвата, продължителността, сключването, изменението и прекратяването на трудовите договори, разширяване правото на работодателя за прекратяване срещу определено обезщетение, отмяна на задължителното разрешение от ГИТ при специфични дисциплинарни уволнения, отпадане на ограниченията за полагане на извънреден труд и работа на намалено работно време и др.;
- Освобождаване на работодатели от задължението за осигуряване на работни места за трудоустроени срещу закупуване на стоки и услуги от специализирани предприятия и кооперации на хора с увреждания по ред и условия, определени от компетентните органи;
- Разширяване на гъвкавата заетост, вкл. либерализация на нормативната уредба на агенциите за временна работа, облекчаване на процедурите за почасова заетост и възможност за натрупване на осигурителен стаж, облекчени процедури и разнообразни форми за заетост и натрупване на пенсионни права (граждански договор, почасова заетост и др.), облекчен данъчен и осигурителен режим за трудовите договори в дуалното обучение;
- Премахване на административното разпростиране на браншовите КТД;
- Ръст на доходите според производителността на труда и условията в отделните предприятия и браншове, актуализация на МРЗ на национално равнище на всеки три години чрез консултации на социалните партньори в рамките на бюджетната процедура в зависимост от ръста на производителността на труда, цените и възможности на предприятия, сектори и региони с влошено икономическо състояние, с таван средноевропейското съотношение от 42% от СРЗ в частния сектор или 60 % от медианната работна заплата, определяне на т. нар. „клас време“ в индивидуалните и КТД;
- Преглед и облекчаване на изискванията и процедурите по ОП „РЧР“ за ускоряване и ефективно използване на средствата, стабилност и устойчивост на изискванията в периода на реализация на проектите.

8. Социално и здравно осигуряване

- Въвеждане на гаранции за дългосрочна финансова устойчивост, справедливост и привлекателност на пенсионно-осигурителната система;
- Обвързване на пенсионните права с изплащането на дължимите осигурителни вноски;
- Отпадане на тавана за максимален размер на пенсиите за всички лица;
- Премахване на праговете за минимален осигурителен доход;
- Преглед на критериите, оценка на риска и тежестта, и прекатегоризация на всички лица с права за ранно пенсиониране;
- Завишаване на санкциите и разширяване на контролните функции на НАП и НОИ върху социалните плащания и обезщетенията за временна нетрудоспособност;
- Радикални промени при определяне на пенсиите за инвалидност, ограничаване на злоупотребите в експертизата на работоспособността, приемане на Международната класификация на функционалността, уврежданията и човешкото здраве (ICF);
- Въвеждане на допълнителни гаранции на средствата на осигурените лица в пенсионните фондове, повишаване на привлекателността и качеството на обслужване, регламентация на избора между наследяемост и пожизнен размер на пенсиите от УПФ;
- Отпадане на плащания от осигурителната система, несвързани с осигурителния принос, социално подпомагане при имуществен и подоходен тест и обвързани мерки за заетост и повишаване на образователното и квалификационно равнище;
- Промяна на модела на здравеопазване и здравно осигуряване с цел гарантиране на правата на гражданите и здравно осигурените лица, на справедливост, равнопоставеност и достъп до качествени здравни услуги, прозрачност на дейността и подобряване на финансовото състояние на здравната система;
- Анализ и оценка на ефективността на органите на управление на здравеопазването, и на тази база да се извършат сериозни промени в техния статут и организация на работа;
- Електронизация на всички дейности в здравеопазването: е-рецепта, е-направление, е-досие;
- Създаване на общ своден бюджет за всички публични средства за здравеопазване;
- Въвеждане на практиката да се изготвя актюерски модел, с който да се прогнозира бъдещите тенденции в приходите и разходите на НЗОК;
- Остойностяване на основен минимален пакет, гарантиран от задължителното здравно осигуряване, и предлагане на разнообразие от пакети за допълнително здравно осигуряване;
- Определяне на реални здравноосигурителни вноски за лицата, осигурявани за сметка на държавния бюджет (пенсионери, деца, учащи и др.);
- Пакет от законодателни, икономически, социални и информационни мерки за промяна на подхода към здравно неосигурените лица;
- Спешни мерки за стабилизиране и развитие на потенциала от медицински специалисти чрез дългосрочна национална програма за осигуряване и квалификация на необходимите медицински кадри;
- Оптимизиране на болничната мрежа с оглед осигуряване на равен достъп до медицинско обслужване;
- Създаване на независима от държавата система за обективен рейтинг на лечебните заведения с оглед реална оценка за качеството на обслужване в отделните болници, клиники и отделения.

9. Секторна и регионална политика

- Взаимодействие с държавните органи при разработване и прилагане на хоризонталното законодателство и секторни политики, вкл. енергетика, либерализация на енергийния пазар, нисковъглеродна икономика и индустрия, енергийна ефективност и ВЕИ, технологично обновяване и иновации, в подкрепа на реиндустриализацията и българските производители;
- Участие на експерти от браншовите организации, членуващи в БСК, в работни групи към отделните министерства и ведомства;
- Развитие на капацитета, ролята и авторитета на регионалните и браншови организации за защита на интересите на техните членове, за ефективно партньорство в индустриалните отношения, регионалния, секторен, национален и европейски социален диалог;
- Насърчаване на взаимодействието между браншовите и регионалните сдружения за социално-икономическо сближаване и устойчиво балансирано развитие, с приоритет върху слаборазвитите региони в България;
- Развитие на новите форми на коопериране и сътрудничество (кълъстери) в основните продуктови направления, експортна ориентация, свързваща инфраструктура, интермодален транспорт и др.;
- Инициативи и съвместни проекти за трансгранично и териториално сътрудничество с Гърция, Македония, Сърбия, Румъния, Турция, черноморските страни и др. за технологично обновление, взаимна свързаност, и коопериране и сътрудничество
- Отпор срещу всяка намеса в свободата на сдружаване, за „администриране“ на „подведомствени“ браншови организации.

БЪЛГАРСКА СТОПАНСКА КАМАРА
съюз на българския бизнес

BULGARIAN INDUSTRIAL ASSOCIATION
Union of the Bulgarian Business

София 1000, ул. Алабин 16-20, тел. 02 932 09 11, office@bia-bg.com, www.bia-bg.com